

УДК 657

Ткачук Ірина

к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк

ЗНАЧЕННЯ ЛОГІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ БУХГАЛТЕРА

Анотація

У статті увага приділена важливості логіки у професійній діяльності бухгалтера. Визначено, що процес становлення бухгалтера як особистості, здатної незалежно мислити і приймати адекватні рішення у нестандартних ситуаціях, неможливий без логіки, яка сприяє підвищенню його інтелектуального рівня, професійної майстерності та ерудиції, внутрішньої культури мислення.

Ключові слова: логіка, логічна культура, логічно мислити, професійна діяльність.

Кожна людина володіє певною логічною культурою, рівень якої характеризується тією сукупністю логічних прийомів і способів міркування, які людина розуміє, а також сукупністю логічних засобів, які вона використовує в процесі пізнання і практичної діяльності. Сучасному бухгалтеру знання основ логіки є особливо важливими та необхідними для власного професійного зростання. Адже, логіка вчить мислити чітко, лаконічно, правильно, грамотно висловлювати свої думки і емоції, розсудливо сприймати що відбувається, міркувати і діяти.

Підвищений інтерес до вивчення логіки у професійній діяльності обумовлений об'єктивними та суб'єктивними причинами. До об'єктивних причин слід віднести зростаючі потреби допроцесу формування високого інтелектуального потенціалу держави. До числа суб'єктивних – бажання представників господарюючих суб'єктів співпрацювати не просто з освіченими фахівцями, а з особами ініціативними, здатними логічно бездоганно мислити, тобто відмінно орієнтуватися в складних ситуаціях і приймати вірні рішення в сучасному, мінливому світі.

Словник сучасної української мови визначає, що логіка – це наука, яка вивчає закони і форми розумової діяльності людей, принципи і засоби побудови правильних суджень і міркувань про предмети і явища об'єктивного світу, методи формалізації знання як результату пізнавального процесу [1]. Сам термін «логіка» походить від давньогрецького «logos» – слово, розум, думка, вчення, закон, порядок [2].

Вітчизняні та зарубіжні дослідники розглядають логіку з позиції науки про форми і закони мислення. Зокрема, Б.Ф.Кевбрін і О.А.Кільдюшева зауважують, що логіка – наука про форми і закони правильного мислення, що веде до істини [3]. З точки зору В.Г. Кремень, В.В. Ільїн «логіка – наука про закони, форми та прийоми мислення, які забезпечують досягнення об'єктивної істини у процесі міркування і пізнання» [4]. На думку Н.Г. Мозгової логіка – це філософська наука про форми, в яких протікає людське мислення, і про закони пізнавального мислення людини [5].

Наведені визначення засвідчують, що логіка вивчає структуру мислення та

різні його властивості, які відокремлюють сферу абстрактного, логічного та раціонального мислення. При цьому, закони форми мислення є необхідними взаємозв'язками між структурними елементами мислення, правильністю мислення та досягненням істини у процесі мислення.

Людське мислення підпорядковується логічним законам і протікає в логічних формах незалежно від науки логіки. Закони, принципи і форми логіки є засобами, що дозволяють гарантувати правильність застосування тих чи інших норм навіть у найскладніших ситуаціях. Людина мислить логічно, навіть не знаючи, що її мислення підпорядковується логічним закономірностям. А вислів А. Шопенгауера «хто ясно мислить, той ясно викладає» є не менш актуальним у сьогоденні.

Мислити логічно – означає мислити точно і послідовно, не допускаючи протиріч в своїх міркуваннях, вміти викривати логічні помилки. Ці якості мислення мають велике значення в будь-якій області наукової і практичної діяльності, в тому числі і в роботі бухгалтера, яка потребує точності мислення, обґрунтованості прийнятих рішень та висновків.

Логічне мислення відрізняється визначеністю, послідовністю і доказовістю. Розвиток логічного мислення передбачає придбання навиків практичного володіння логічними операціями мислення. Вченими встановлено, що навчити особистість виділяти основне, міркувати, доводити, робити висновки неможливо, якщо вона не володіє даними операціями [6]. Зокрема, аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, обмеження, класифікація, конкретизація – це одні з основних розумових операцій, які є важливими у професійній діяльності, в тому числі бухгалтера.

Отже, для бухгалтера мислити логічно – це вміння встановлювати зв'язки і відносини між поняттями та подіями, вирішувати протиріччя і виявляти нові, доказово міркувати, вірно вибудовувати висновки, знаходити найбільш сприятливі умови набуття знань, раціональні способи вирішення проблем і т.д.

У світлі вищезазначеного варто відмітити, що знання законів і форм мислення, їх свідоме використання в процесі пізнання підвищує професійну культуру мислення бухгалтера, виробляє навик більш грамотно мислити, розвиває критичне відношення до власних та чужих думок. Уміння правильно мислити становить основу вміння переконувати – найважливішого критерію якості професійної компетентності бухгалтера.

У професійній діяльності бухгалтера логіка необхідна для вибору найбільш раціональної моделі соціально-економічного розвитку підприємства. Адже, відповідно до посад, які може обіймати бухгалтер, він повинен бути підготовлений виконувати наступні функції: організаційну, обліково-аналітичну, інформаційну, контрольну, планову. У практичній діяльності для виконання даних функцій необхідно вміти приймати рішення і контролювати хід їх виконання. Реалізація рішень для бухгалтера починається, як правило, з підготовки або отримання відповідного документа, що обґрунтовує цілі і завдання діяльності підприємства.

Вивчення логіки у професійній діяльності відкриває можливість надійно контролювати мислення з боку його форми, структури, будови, перевіряти його правильність, попереджати логічні помилки або виявляти і виправляти їх.

Головне значення логіки для бухгалтера полягає в тому, що вона підсилює його розумові здібності і робить мислення більш раціональним. Таким чином, саме використання логіки у професійній діяльності бухгалтера передбачає наявність двох необхідних умов: здатність до мислення та необхідна величина знань.

Підсумовуючи все сказане, відзначимо, що міркування, в яких відсутні строга логіка, непослідовність і протиріччя, ускладнюють роботу бухгалтера, що в свою чергу може призвести до помилки. Відповідно, якщо бухгалтер хоче бути інтелектуально розвиненою особистістю, навчитися грамотно міркувати, зі знанням, а не стихійно застосовувати закони й правила логіки, вивчення цієї науки для нього повинно стати обов'язковим.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Текст] / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
2. Карамишева, Н.В. Логіка (теоретична і прикладна) [Текст] : навч. посіб. / Н.В. Карамишева. – К. : Знання, 2011. – 455 с.
3. Кевбрин, Б.Ф. Логика [Текст] / Б.Ф. Кевбрин, О.А. Кильдюшева. – Саранск, 2010. – 48 с.
4. Кремень, В.Г. Філософія : мислителі, ідеї, концепції [Текст] / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. – К. : Книга, 2005. – 528 с.
5. Мозгова, Н.Г. Логіка [Текст] / Н.Г. Мозгова–К. : Каравела, 2011. – 248с.
6. Пономарьов, О.С. Логіка вибору засобів досягнення цілей діяльності [Текст] / О.С. Пономарьов // Філософія і сучасність. – 2010. – № 4. – С.37-46.

